

REMISSVAR

2019-10-23

Dnr: BO 2019-0218

Kulturdepartementet

Betänkandet (SOU 2019:35) Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället.

(dnr Ku2019/01318/CSM)

Inledning

Demokrativillkorsutredningen har lämnat ett förslag till ett förtydligt och enhetligt demokrativillkor för den statliga bidragsgivningen och en vägledning som ska ses som ett stöd för tillämpningen.

Barnombudsmannens synpunkter på denna remiss tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Ett förtydligt demokrativillkor

Utredningen föreslår ett enhetligt demokrativillkor som ska skydda grundläggande värderingar om respekten för alla människors lika värde, enskildas grundläggande fri- och rättigheter och det demokratiska styrelseskicket. Demokrativillkoret är utformat så att de ageranden som leder till att bidrag inte får lämnas uttryckligen anges.

Barnombudsmannen delar utredningens bedömning avseende samhällets grundläggande värderingar som ska skyddas genom demokrativillkoret och förstår att det inte är möjligt att på detaljnivå ange alla ageranden som utesluter att statsbidrag lämnas. Med utgångspunkt i barnkonventionen och att barn har särskilda rättigheter bedömer Barnombudsmannen ändå att dessa rättigheter särskilt ska uttryckas i demokrativillkoret.

Demokratiutredningen anser att om en organisation eller dess företrädare utövar våld, hot eller tvång eller på annat otillbörligt sätt kränker barn ska den inte vara berättigad till bidrag¹. Utredningen tar särskilt upp vikten av att ta hänsyn till barns rättigheter kopplat till barnkonventionen och det finns med i vägledningen för handläggare.

Barnombudsmannen anser inte att det räcker utan föreslår att en särskild skrivning om barns rättigheter förs in i demokrativillkoret:

Bidrag får inte lämnas om organisationen eller någon av dess företrädare inom ramen för verksamheten 1) utövar våld, tvång, eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter, 2) diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde, 3) rättfärdigar, främjar eller uppmanar till

¹ SOU 2019:35 sid. 356

sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller 4) motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Stöd och vägledning

Barnombudsmannen är positiv till utredningens förslag till vägledning och att ge MUCF i uppdrag att stödja de bidragsgivande myndigheterna i tillämpningen av demokrativillkoret. MUCF fungerar redan i dag som ett stöd till andra myndigheter och ger en garanti för att hänsyn tas till barnrätts- och ungdomsperspektivet. Att en vägledning läggs fram samtidigt som utredningen ger goda förutsättningar för en bra implementering av demokrativillkoret.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Petra Dahlström.

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman